

Item: 6402

Kiad sor: 11/05/1989 21:39:41

Om Fejléc: kiad rvk1147 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Az Ellenzéki Kerekasztal ülése

Hír:

München, 1989. november 5. (SZER, Világhíradó) - A héten ismét ülésezett az Ellenzéki Kerekasztal. A hírt annak tükrében elemzi párizsi munkatársunk, Kemény István, hogy a hatalmi vákum idején milyen felelősségteljes szerep hárul az ellenzékre:

- Az elmúlt hét egyik fontos eseménye, hogy csütörtökön újra összeült az Ellenzéki Kerekasztal. Októberben sokan temették el az EKA-t, sokan diagnosztizálták felrobbanását vagy felbomlását, sokan jelentették ki, hogy nincs is rá szükség. Jónéhányan azonban az egész hónap során hangoztatták, hogy a békés átmenethez nélkülözhetetlen az Ellenzéki Kerekasztal - egészen a választásokig. Szükség van arra, hogy az ellenzéki pártok alapvető játékszabályokban állapodjanak meg és ezeket be is tartsák. Ma még világosabb ez.

Az MSZP kongresszusa óta eltelt néhány hét kétségtelenül új helyzet elé állította az ellenzékét. Az MSZP ugyanis sokkal gyöngébbnek bizonyul, mint ahogy korábban a legtöbben gondolták. A kongresszus napjaiban azt mondta Nyers Rezső, hogy 300 ezer MSZP-tagra számít. Néhány nappal később jóval óvatosabban nyilatkozott Bihari Mihály. Ő azt mondta, hogy 6 hónap alatt 100-150 ezres tagsághoz juthat az MSZP. Néhány nappal ezelőtt azonban azt olvashattuk az újságokban, hogy eddig 15 ezren léptek be.

A névváltoztató kongresszus előtt úgy látszott, hogy a főhatalom az MSZP kezében van. Most - november elején - nehéz volna megmondani, hogy kié a főhatalom. Nem tudjuk mit tesz most és mit fog tenni a következő hetekben a körülbelül 5 ezres pártapparátus. Nyilvánvalóan kísérletet tesz arra, hogy egyenként és csoportosan átmentse hatalmát, de nem tudjuk milyen eszközökkel és milyen taktikával. Nem tudjuk, hogy az MSZP újdonsült vezetősége mit akar és mit tud kezdeni ezzel az apparátussal. (folyt.)

Item: 6403

Kiad sor: 11/05/1989 21:40:27

Om Fejléc: kiad rvk1148 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Az Ellenzéki Kerekasztal ülése - 1. folyt.

Hír:

Nem ismerjük az állami- és tanácsapparátus terveit és jövő viselkedését. Találgatásokra kell szorítkoznunk a nagyvállalati vezetők várható magatartását illetően is. Schlett István írta szeptember 30-ikán, hogy az állampárt tartja fenn a vörösbarók, a mandarinok és hadurak konfliktusos egységét. Felmerül a kérdés: Vajon most ki tartja fenn?

Lengyel László írja a Világ október 23-iki számában: "Nincs az a központi hatalom, amelyik végre tudná hajtani azt az ellenzéki követelést, hogy állítsák le a tulajdonosi átalakulások folyamatát." Vajon nem fenyeget-e az a veszély, hogy az állampárt és a pártállam uralmának helyébe az oligarchiák uralma lép?

Ebben a helyzetben igen ésszerűnek tartom Kis Jánosnak az SZDSZ gyűlésén előadott programtervezetét. Ennek egyik pontja szerint a nemzeti tárgyalások középpontjába kerüljön a kormány, és szögezze le, hogy nem az MSZP, hanem a demokratikus átmenet kormánya. Készítsen válságkezelő programot, és ehhez kérje külön a pártok és külön az érdekszervezetek támogatását.

Kommentárom elején utaltam arra, hogy az Ellenzéki Kerekasztalnak játékszabályokban kellene megállapodnia, és ezeket az ellenzéki pártoknak meg is kellene tartaniuk. Még többet érne azonban, ha az ellenzék rá tudná szorítani a kormányt arra, hogy valóban kormányozzon, és urrá legyen a folyton romló és mind zavarosabbá váló helyzeten. Erre azonban csak akkor lesz képes a kormány, ha néhány alapkérdésben megállapodásra tud jutni az ellenzéki pártokkal és az érdekszervezetekkel. (folyt.)

Item: 6404

Kiad sor: 11/05/1989 21:41:29

Om Fejléc: kiad rvk1149 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Az Ellenzéki Kerekasztal ülése - 2. folyt.

Hír:

Világos, hogy Németh Miklós kormánya nem alakulhat át nagykoalíciós kormánnyá, vagy nemzeti egységkormánnyá. Az ország érdeke azonban azt kívánja, hogy égető kérdésekben már a közeljövőben nemzeti megállapodás szülessék. Ilyen égető kérdés az a tulajdonosi átalakulás, amely már hónapok óta folyik, és egyre jobban előre halad. Égető kérdés továbbá a rubel elszámolású aktívum csökkentése, a fizetési mérleg romlása, a szénbányászat, a kohászat, az élelmiszertermelés támogatása, a radikális szerkezetváltás és egy elfogadható jóléti program kidolgozása.

Választások lesznek és mielőbb legyenek, de az új kormány megalakulásáig mindenképpen hónapok telnek el és féltő, hogy az új kormány csóddal találja szemben magát. A bajból való kilábalásnak legalább néhány döntő ponton már az átmeneti kormány idején meg kellene kezdődnie - ehhez pedig megegyezésre van szükség. +++